

Šička interiérového vybavení (kód: 31-029-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Čalouník a dekoratér; Výrobce oděvů a kusových výrobků
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	3
Volba technologie pro zhotovení výrobků interiérového vybavení	3
Přípravné práce pro zhotovení výrobků interiérového vybavení	3
Ruční a strojové dělení dílů výrobků interiérového vybavení	3
Zhotovování dílů a výrobků interiérového vybavení na šicích a automatických šicích strojích a ruční šití	3
Žehlení, zažehlování, rozžehlování, podlepování dílů a tepelné tvarování výrobků interiérového vybavení	3
Příprava výplňových materiálů, vycpávání a tvarování šitých výplní	3
Provádění montáže a kompletace výrobků interiérového vybavení	3
Nakládání s odpadem	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 25.09.2009

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat při práci aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Dodržovat bezpečnost práce při práci na strojích a respektovat návody k obsluze a údržbě, používat předepsané ochranné pracovní prostředky	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
d) Uvést zdravotní rizika při používání materiálů, strojů, zařízení, způsob ochrany a likvidace případných nehod, viz platné předpisy	Písemně nebo slovně
e) Uvést požární rizika při manipulaci s používanými materiály potahovými, dekoračními a výplňovými, balíci PE foliemi a dalšími, viz platné předpisy	Písemně a slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba technologie pro zhotovení výrobků interiérového vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v technické dokumentaci, analyzovat výkresovou dokumentaci v papírové i digitální podobě navržené pro konkrétní výrobky, např. potahy čalouněných výrobků, stolní a ložní prádlo, příkrývky, polštáře, okenní a jiné dekorace	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Připravit pomůcky pro konkrétní výrobek, zvolit textilní a pomocný materiál, případně výplňový materiál, a posoudit jejich kvalitu	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Stanovit spotřebu textilního a pomocného materiálu, případně výplňových materiálů na určený výrobek	Výpočet, slovní vysvětlení
d) Analyzovat požadavky na konkrétní výrobek a stanovit vhodný postup práce pro výrobu konkrétního výrobku podle technologického postupu (dokumentace)	Obhajoba zvoleného řešení, slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovení výrobků interiérového vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem	Praktické předvedení
b) Vytvořit šablony, nářezové plány a stříhy dílů výrobků podle zadaných rozměrů a pracovat s nimi	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
c) Vyžehlit a rozměřit materiál, zakreslit předlohu, pracovat s raportem na materiálu	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
d) Při polohování respektovat vzor a směr textilie, prohlížet a posuzovat usně s vylučováním vad v usních	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
e) Položit jednotlivé díly stříhu na materiál úsporně a v souladu s pracovním postupem, zakreslit obrysy dílů, vyznačit potřebné značky, zakreslit díly s přidáním na záložky a případnou srážlivost	Praktické předvedení, slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria v souladu s technologickým postupem.

Ruční a strojové dělení dílů výrobků interiérového vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystříhnout nebo vyříznout díly podle šablony	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Obsluhovat stroje oddělovacího procesu, ovládat operace na různých druzích řezacích strojů, případně vysekávacích zařízení	Praktické předvedení, slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování dílů a výrobků interiérového vybavení na šicích a automatických šicích strojích a ruční šití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného výrobku	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP
b) Zkontrolovat stroj nebo zařízení, tj. čistotu a funkčnost, parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zhotovovanému výrobku	Praktické předvedení s důrazem na BOZP, slovní vyjádření
c) Obsluhovat šicí stroje, vládat operace na různých druzích strojů a zařízení	Praktické předvedení
d) Šít (sešívát, podšívát, prošívát, obšívát, štepovat, obnitkovávat, lemovat, řasit apod.) různé druhy textilních materiálů, všívat zdrhovadla	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
e) Používat různé druhy textilních pomocných materiálů, např. stuhy, lemovací proužky, vyšívací nitě, aplikace apod.	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
f) Šít různé druhy švů na základních a speciálních šicích strojích	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
g) Ručně šít, používat skrytý steh	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Žehlení, zažehlování, rozžehlování, podlepování dílů a tepelné tvarování výrobků interiérového vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní seřízení stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného výrobku	Praktické předvedení s důrazem na dodržení BOZP
b) Zkontrolovat stroj nebo zařízení, tj. čistotu, funkčnost, parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zhotovovanému výrobku	Praktické předvedení s důrazem na BOZP, slovní vyjádření
c) Obsluhovat stroje tvarovacího procesu, ovládat operace na různých druzích strojů a zařízení	Praktické předvedení
d) Zvolit druh žehlicího zařízení v závislosti na fázi výrobního procesu a druhu výrobku	Obhajoba zvoleného postupu, slovní vysvětlení
e) Nastavit teplotu, tlak, dobu trvání a program procesu tak, aby byly v souladu s vlastnostmi spojovaných materiálů a technologickým postupem	Praktické předvedení
f) Vytvarovat a popřípadě zpevnit díly a součásti výztužným materiálem, zkontrolovat pevnost spojení	Praktické předvedení s důrazem na přesnost tvarů a rozměrů
g) Podlepovat části výrobků, rozžehlovat švy, provádět mezioperační žehlení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria v souladu s technologickým postupem.

Příprava výplňových materiálů, vycpávání a tvarování šitých výplní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit výplňový materiál pro daný výrobek	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Plnit a vycpávat šité výplně ručně nebo na plnicích strojích	Praktické předvedení, slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Provádění montáže a kompletace výrobků interiérového vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Kontrolovat kvalitu hotových polotovarů	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Dokončit jednotlivé operace v souladu se zvoleným technologickým postupem	Praktické předvedení
c) Začistit a vyžehlit zhotovené výrobky, provést kontrolu práce	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria v souladu s technologickým postupem.

Nakládání s odpadem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) V průběhu výroby třídit a skladovat odpad	Praktické předvedení, slovní vysvětlení
b) Nakládat s odpadem v souladu s platnými předpisy, např. při likvidaci	Praktické předvedení, slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce smí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm včetně strojů a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Uchazeči bude zadáno zhotovit některé výrobky interiérového vybavení, např. okenní dekorace, potahy, čalouněné výrobky, stolní a ložní prádlo, přikrývky, polštáře apod. Konkrétní zadání výrobku určí zkoušející.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotovovaného výrobku, zejména vzhled a funkčnost.

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného výrobku.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

Termínem slovní vysvětlení nebo vyjádření ve sloupci Způsob ověření je míněno stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s technologickým postupem. Slovní ověřování bude vycházet ze studijních textů, doložení zajistí autorizovaná osoba.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání čalouník nebo krejčí + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v řídicí činnosti v oblasti čalounické výroby při zhotovování interiérového vybavení nebo šití bytového textilu nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské nebo průmyslové textilní výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba v řídicí činnosti v oblasti čalounické výroby při zhotovování interiérového vybavení nebo šití bytového textilu nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské nebo průmyslové textilní výroby a alespoň 5 let odborné praxe jako osoba v řídicí činnosti v oblasti čalounické výroby při zhotovování interiérového vybavení nebo šití bytového textilu nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Vysokoškolské vzdělání + alespoň 5 let odborné praxe jako osoba v řídicí činnosti v oblasti čalounické výroby při zhotovování interiérového vybavení nebo šití bytového textilu nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

– Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

– Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánem nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici dílnu, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Technologické postupy
- Textilie, textilu zpracovatelsky podobné materiály, usně, textilní pomocné materiály, výplňové materiály apod.
- Kreslicí a pro šití potřebné pracovní pomůcky
- Základní vybavení pracoviště pro zhotovení stříhů a šablon
- Stříhací technika a pracovní pomůcky, tj. stříhací stůl, ruční řezací stroj apod.
- Žehlicí technika, popřípadě fixační technika
- Šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj se stehem vázaným, obnitkovací třínitý stroj
- Ochranné pracovní prostředky
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení umožňující srovnání s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o udělení autorizace smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard byl připraven Sektorovou radou nábytkářů a Sektorovou radou textilního a oděvního průmyslu, v nichž byly zastoupeny:

Cech čalouníků a dekoratérů

Asociace českých nábytkářů

Svaz zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu

Asociace textilního – oděvního – kožedělného průmyslu (ATOK)

Asociace prádelen a čistíren

OS TOK

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Národní ústav odborného vzdělávání v Praze